

การพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

THE DEVELOPMENT OF AN EARLY CHILDHOOD SCREENING TEST FOR CHILDREN AT RISK WITH LEARNING DISABILITIES IN READING AREA

Corresponding author¹,
daranee@swu.ac.th¹

ดารณี ศักดิ์ศิริผล¹
Daranee Saksiriphol¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เป็นเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จำนวน 444 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความเชื่อมั่น และคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัย พบว่า เครื่องมือในการคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่สร้างขึ้น มีจำนวน 5 ชุด มีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละชุดคือ ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง และชุดที่ 5 การประสมเสียง แต่ละชุดมีค่าเท่ากับ .85, .80, .81, .82 และ .87 ตามลำดับ นอกจากนี้เกณฑ์การตัดสินภาวะเสี่ยง ณ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า คะแนนจุดตัดชุดที่ 1 – 4 ของเด็กชายและเด็กหญิงเท่ากันดังนี้ ชุดที่ 1 มีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 8 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ชุดที่ 2 มีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 41 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน ชุดที่ 3 มีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ชุดที่ 4 มีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน และชุดที่ 5 เด็กชายมีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 8 เด็กหญิงมีคะแนนจุดตัดอยู่ที่ 9 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน

คำสำคัญ : แบบคัดแยกเด็กปฐมวัย เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ABSTRACT

The purposes of this study were to develop of an early childhood screening test for children at risk with learning disabilities in reading area. The sample groups of this research were 444 students selected by simple random sampling from schools under the Office of the Basic Education Commission in Nakhon Nayok Province, academic year 2017. The research instrument was the early childhood screening test for children at risk with

¹อาจารย์ประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ : ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2561

learning disabilities in reading area. The data were analyzed by using Index of Consistency, Reliability and Percentile.

The research showed that reliability coefficients for the screening device as following: (1) Name of Letter has reliability coefficient at .85. (2) Letter and Sound has reliability coefficient at .80. (3) Sound Identification has reliability coefficient at .81. (4) Rhyming Words has reliability coefficient at .82. (5) Phoneme Blending has reliability coefficient at .87. In addition, to be classified as "at risk", the children' scores had to be ranked below 20th percentile. The cutting point scores of the test were classified as a boy and girl. The cutting point scores were the same in a boy and a girl in first 4 tests as the following: (1) The cutting point scores of Name of Letter test were 8 out of 10. (2) The cutting point scores Letter and Sound test were 41 out of 44. (3) The cutting point scores of Sound Identification test were 10 out of 15. (4) The cutting point scores of Rhyming Words test were 10 out of 15. (5) The boy's cutting point scores of Phoneme Blending test were 8 out of 13 and the girl's cutting point scores were 9 out of 13.

Keywords : Early Childhood Screening Test, Children at Risk with Learning Disabilities

บทนำ

การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือและจริงจังกับการดำเนินการ โดยเฉพาะการป้องกันปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และคิดคำนวณไม่เป็นที่เกิดขึ้นในอนาคต และเมื่อเด็กเรียนในระดับประถมศึกษา หรือระดับมัธยมศึกษา ก็จะส่งผลกระทบต่ออีกหลายด้านและการแก้ปัญหา ก็จะยุ่งยากมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการป้องกันจึงเป็นแนวทางที่ดีที่สุด โดยการเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้

เด็กที่อยู่ในช่วงปฐมวัย หรือ 5 ขวบแรกของชีวิต เป็นช่วงโอกาสทองของเด็ก เพราะร่างกายและสมองของเด็กจะเติบโตได้อย่างรวดเร็วหากได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม การพัฒนาที่ถูกต้องและไม่เน้นซ้ำจะช่วยให้เด็กมีทักษะทางกายภาพ ความฉลาดทางสติปัญญา และความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ประสบความสำเร็จในการศึกษาและอาชีพการงาน เป็นกำลังสำคัญของสังคมและเศรษฐกิจ ปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กวัย 0-5 ปี จำนวนทั้งสิ้น 4,557,091 คน เด็กอายุ 0-1 ปี จำนวน 1,481,714 คน ยังอยู่กับพ่อแม่และครอบครัว ส่วนเด็กอายุ 2-5 ขวบ จำนวน 3,075,377 คน บางส่วนเข้าสู่ระบบการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล แต่ก็มีบางส่วนที่ยังไม่มีโอกาสได้รับการเตรียมความพร้อม คิดเป็นประมาณร้อยละ 13 ของเด็กทั้งหมด ตัวเลข 13 เปอร์เซ็นต์ของเด็กที่ไม่ได้เรียนอนุบาลหรือไม่ได้รับการดูแลในศูนย์เด็กเล็กเป็นเพียงภาพบางส่วนของปัญหาพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาวิจัยหลายชิ้นพบว่า เด็กวัยนี้กำลังประสบปัญหาที่บั่นทอนสุขภาพอย่างมากจากการเลี้ยงดูและดูแลที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดูโดยพ่อแม่ที่ไม่พร้อม (การเพิ่มขึ้นของแม่วัยใสทำให้ปัญหานี้รุนแรงขึ้น) หรือสถานศึกษา/ศูนย์เด็กเล็ก ผลการวิจัยของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า

เด็กปฐมวัยร้อยละ 30 หรือ 1 ใน 3 มีพัฒนาการล่าช้า โดยเป็นความล่าช้าทางด้านภาษาถึงร้อยละ 20 และล่าช้าด้านปฏิภาณไหวพริบและการเข้าสังคมอีกร้อยละ 6 ซึ่งพัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะมีผลกระทบในภายหลังต่อระดับสติปัญญา (ไอคิว) ทักษะการอ่าน เขียนและคำนวณ (วาระที่ด็อริโอ, 2559, ดอนไลน์; Ionline, 2015; Lerner, Janet W, Lowenthal B. & Egan R.W, 2003)

การแก้ไขปัญหาพัฒนาการเด็กปฐมวัยจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพียงความร่วมมือจากครอบครัว ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขหรือด้านการศึกษาเท่านั้น หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันเพื่อเด็กไทยจะได้มีโอกาสในการเติบโตและพัฒนาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ เพราะการลงทุนในเด็กเป็นทั้งการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์และการลดอัตราการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ก่อนที่โอกาสทองนี้จะหลุดลอยไป จึงควรมีแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพในหลายมิติ เช่น การคัดกรองเพื่อค้นหาเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า การส่งเสริมทักษะด้านการเรียนรู้ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งการพัฒนาในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การช่วยเหลือตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นต้น (Bender & Wall, 1994)

เด็กปฐมวัยบางคนอาจเป็นเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากเด็กกลุ่มนี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ได้ในอนาคต ซึ่งผลกระทบดังกล่าวจะมีผลต่อตัวเด็กเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางพฤติกรรมตามมาเมื่อเด็กไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือ และจะส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต หากพลเมืองอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็จะมีผลต่อการพัฒนาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป ซึ่งการจะช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การคัดกรองเพื่อค้นหาว่าเด็กคนใดอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเรียนรู้ด้านการอ่าน ด้วยการใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานสามารถคัดกรองและจำแนกเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือได้ เมื่อค้นพบว่าเด็กคนใดเป็นเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเรียนรู้ด้านการอ่าน ขั้นตอนต่อไปคือการวางแผนการช่วยเหลือ และขั้นตอนสุดท้ายคือ การประเมินว่าเด็กมีความสามารถในการเรียนรู้หรือมีความพร้อมในการเรียนรู้หรือไม่ หากเด็กคนใดยังมีความบกพร่องจะต้องส่งต่อเด็กเพื่อการช่วยเหลือต่อไป (National Center for Learning Disabilities, 2015)

การริเริ่มโครงการหนึ่งมหาวิทยาลัยหนึ่งจังหวัด นับเป็นแนวทางที่สังคมมีความคาดหวังกับสถาบันอุดมศึกษาว่าจะเป็นศูนย์รวมแห่งองค์ความรู้ในระดับสูงของประเทศที่จะนำพาและชี้นำสังคมให้ไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ดีขึ้น แนวทางการดำเนินการโครงการหนึ่งมหาวิทยาลัยหนึ่งจังหวัดจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะเชื่อมต่อกับสังคมอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการปรับเพิ่มบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสังคม (Engaged Higher Education) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าถึง เข้าใจ และสัมผัสกับความเป็นจริงของสังคมชุมชนในระดับพื้นที่ได้มากขึ้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2553 – 2567) โครงการยุทธศาสตร์ 1 มหาวิทยาลัย 1 จังหวัด (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553) มาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานได้ดำเนินการจัดกิจกรรมบริการวิชาการใน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว

ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มีภารกิจในการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาพิเศษ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะด้านการอ่าน ซึ่งเป็นด้านที่มีความสำคัญด้านหนึ่งในการเรียนรู้ที่เด็กทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ในระดับขั้นที่สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจในการผลิตบัณฑิต ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขา/แขนงต่างๆ ที่จะต้องศึกษารายวิชาที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งลงฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนให้แก่ระดับปริญญาโทนี้ นิสิตจะต้องเรียนเกี่ยวกับการคัดกรองและวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีการเรียนในรายวิชา กศพ 671 การคัดแยกและวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ภาควิชาการการศึกษาพิเศษ, 2542) ส่วนการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมนั้น ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษได้ดำเนินการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยจัดทำโครงการคลินิกพัฒนาการเรียนรู้ (ภาควิชาการการศึกษาพิเศษ, 2559)

ดังนั้นจากสถานการณ์และเหตุผลดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งเพื่อบูรณาการการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนกับการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2555-2559 และเพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนารอบด้าน ตามวัย อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง รวมทั้งตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยตามแผนยุทธศาสตร์ 15 ปีในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน นอกจากนี้ผลจากการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และการบริการวิชาการในศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้จะส่งผลให้เด็กได้รับการค้นหา และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้มุ่งสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านให้มีคุณภาพดังนี้

1. ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น
2. เกณฑ์การตัดสินแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

สมมติฐานการวิจัย

คุณภาพของแบบคัดกรองเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกแต่ละชุดไม่ต่ำกว่า .80

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำนวน 2,156 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 444 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. คุณภาพด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2. เกณฑ์การตัดสินของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ประกอบด้วยแบบทดสอบจำนวน 5 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร เนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบ คือ พยัญชนะไทยและรูปภาพสัญลักษณ์ต่างๆ

ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร เนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบคือ ชื่อและเสียงของพยัญชนะแต่ละตัวทั้งหมด 44 ตัว

ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง เนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบคือ ชื่อความหรือประโยค

ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง เนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบคือ คำที่มีเสียงสระคล้องจองกัน

ชุดที่ 5 การประสมเสียง เนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบคือ คำที่มีพยัญชนะประสมกับสระเดี่ยว และสระเกิน

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดเตรียมแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อยจำนวน 5 ชุด

2. ติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 โรงเรียนในจังหวัดนครนายก ได้แก่ โรงเรียนบ้านดงวิทยาจารย์ โรงเรียนบ้านเขาหัวนา โรงเรียนวัดสันตยาราม โรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงองค์กรักษ์ประชา) และโรงเรียนอนุบาลนครนายก โดยแจ้งวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา สถานที่ และผู้รับผิดชอบในการประสานงาน

3. ทำหนังสือจากศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. อบรมเชิงปฏิบัติการการใช้เครื่องมือตัดแยกให้กับผู้ช่วยผู้วิจัย ทดสอบการใช้เครื่องมือและการบันทึกผลก่อนดำเนินการทดสอบเด็กกลุ่มตัวอย่าง

5. ดำเนินการทดสอบเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 โรงเรียน เป็นเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 444 คน ในระหว่างวันที่ 3 – 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

6. รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสิน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการใช้แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลคำตอบของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความเชื่อมั่น และเปอร์เซ็นต์ไทล์

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

แบบคัดแยก	จำนวนข้อ	ค่า IOC	ค่าความเชื่อมั่น
ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร	10	1.00 ทุกข้อ	.85
ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร	88	1.00 ทุกข้อ	.80
ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง	15	1.00 ทุกข้อ	.81
ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง	15	1.00 ทุกข้อ	.82
ชุดที่ 5 การประสมเสียง	13	1.00 ทุกข้อ	.87

จากตาราง 1 แสดงว่าแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกชุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกทั้ง 5 ชุด แต่ละชุดมีค่าความเชื่อมั่นต่างกัน คือ ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร มีค่าเท่ากับ .85 ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร มีค่าเท่ากับ .80 ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง มีค่าเท่ากับ .81 ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง มีค่าเท่ากับ .82 ชุดที่ 5 การประสมเสียง มีค่าเท่ากับ .87 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณภาพของแบบคัดกรองเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกแต่ละชุดไม่ต่ำกว่า .80

2. เกณฑ์การตัดสินของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหาคะแนนจุดตัดในรูปของเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile) และกำหนดเกณฑ์การตัดสิน มีผลการวิเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 เกณฑ์การตัดสินของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในรูปแบบของเปอร์เซ็นต์ไทล์ (N = 444 คน เป็นเด็กชาย 252 คน เด็กหญิง 192 คน)

ชุดที่	คะแนนเต็ม	คะแนนเกณฑ์การตัดสิน		
		ณ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20		
		ชาย	หญิง	
1	การรู้จักตัวอักษร	10	8	8
2	การรู้จักชื่อของตัวอักษร	44	41	41
	การรู้จักเสียงของตัวอักษร	44	39	39
3	การวิเคราะห์เสียง	15	10	10
4	การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง	15	10	10
5	การประสมเสียง	13	8	9

จากตาราง 2 แสดงว่าเกณฑ์การตัดสิน ณ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 สำหรับแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 นักเรียนชายที่ได้คะแนนต่ำกว่า 8 ของชุดที่ 1 ได้คะแนนต่ำกว่า 41 และ 39 ของชุดที่ 2 ได้คะแนน ต่ำกว่า 10 ของชุดที่ 3 ได้คะแนนต่ำกว่า 10 ของชุดที่ 4 และได้คะแนนต่ำกว่า 8 ของชุดที่ 5 นักเรียนหญิงที่ได้คะแนนต่ำกว่า 8 ของชุดที่ 1 ได้คะแนนต่ำกว่า 41 และ 39 ของชุดที่ 2 ได้คะแนนต่ำกว่า 10 ของชุดที่ 3 ได้คะแนนต่ำกว่า 10 ของชุดที่ 4 และได้คะแนนต่ำกว่า 9 ของชุดที่ 5 เด็กที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์การตัดสินแสดงว่าอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่า แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความเที่ยงตรงทุกชุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นของแต่ละชุดดังนี้ ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง ชุดที่ 5 การประสมเสียง แต่ละชุดมีค่าเท่ากับ .85, .80, .81, .82 และ .87 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้ จากการเสนอเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเชื่อมั่นไว้ว่า ถ้ามีค่าตั้งแต่ .00 - .20 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นต่ำมาก ถ้ามีค่าตั้งแต่ .21 - .40 แสดงว่า มีค่าความเชื่อมั่นต่ำ ถ้ามีค่าตั้งแต่ .41 - .70 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นปานกลาง และถ้ามีค่าตั้งแต่ .71 - 1.00 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง (ราช ศิริวัฒน์, 2560, ออนไลน์) ดังนั้นจากค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดแยกแต่ละชุด ตั้งแต่ .80 - .87 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังกล่าวแสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง ซึ่งนับว่าแบบคัดแยกเด็ก

ปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชุดนี้สามารถนำไปใช้ในการคัดแยกเพื่อค้นหาว่าเด็กคนใดที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชุดนี้มีเกณฑ์การตัดสิน ณ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 ซึ่งเมื่อเทียบกับแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือ McCarthy Screening Test ของศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม (2537) ที่ใช้คัดแยกเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการเรียนรู้ อายุระหว่าง 4 ปี ถึง 6 ปี 6 เดือน ใช้ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล มีเกณฑ์การตัดสินโดยใช้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10, 20 และ 30 ซึ่งโดยทั่วไปแล้วในการทดสอบนั้น ผู้ทดสอบจะเลือกใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 อย่างไรก็ตามก่อนการใช้แบบคัดแยกชุดนี้ซึ่งเป็นแบบคัดแยกเฉพาะด้านการอ่านผู้คัดกรองสามารถใช้แบบคัดกรองเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (ดารณี ศักดิ์ศิริผล, 2552) เพื่อค้นหาเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยง เมื่อพบว่าเด็กคนใดอยู่ในภาวะเสี่ยง อาจจะเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จึงใช้แบบคัดแยกชุดนี้คัดกรองเพื่อค้นหาภาวะความบกพร่องทางการอ่านต่อไป

จากการพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการคัดแยกเด็กที่อาจจะมีปัญหาในการอ่านหากไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสม จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการคัดแยกเด็กระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 หรือก่อนที่จะขึ้นไปเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งแบบคัดแยกชุดนี้ประกอบด้วย 5 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร เป็นการทดสอบความสามารถในการจำและจำแนกตัวอักษร ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานก่อนการอ่าน ทั้งนี้เด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจะมีความยากลำบากในการจำและจำแนกตัวอักษร ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร การอ่านออกมีความสัมพันธ์กับชื่อและเสียงของตัวอักษร เนื่องจากเด็กจะอ่านออกจะต้องรู้จักชื่อของตัวอักษรแต่ละตัวและเสียงของตัวอักษรก่อนที่จะนำมาประสมกันเป็นคำเพื่อการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ที่กล่าวถึงการสะกดคำไว้ว่า เป็นการอ่านโดยนำพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน ดังนั้นเด็กที่จะอ่านออกจะต้องมีความสามารถเกี่ยวกับการรู้จักชื่อและเสียงของตัวอักษร สำหรับชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง เป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการสะกดคำ เด็กจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เสียงของตัวอักษร ซึ่งสอดคล้องกับสเปฟฟอร์ด และโกรเซอร์ (ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์, 2552 อ้างจาก Spafford & Grosser, 2005) ที่กล่าวว่านักเรียนที่มีปัญหาในการวิเคราะห์เสียง ควรได้รับการทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์เสียงเพื่อวินิจฉัยว่านักเรียนผู้นั้นมีภาวะการอ่านบกพร่องหรือไม่ ซึ่งการทดสอบเกี่ยวกับการวิเคราะห์เสียงของเด็กปฐมวัยนี้เป็นการทดสอบการวิเคราะห์เสียงของตัวอักษร ส่วนชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง เป็นการทดสอบความสามารถในการฟังและวิเคราะห์เสียงของคำที่มีเสียงคล้องจองหรือสัมผัสกัน ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการอ่านเช่นกัน และชุดที่ 5 การประสมเสียง เป็นการทดสอบการสะกดคำ โดยนำพยัญชนะต้น กับสระ มาประสมเป็นคำอ่าน ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนจะมีความยากลำบากในการประสมคำ แบบทดสอบการประสมคำในแบบคัดแยกชุดนี้จะเป็นการประสมคำโดยนำพยัญชนะต้น และสระ มาประสมกัน ซึ่งเป็นการประสมคำเบื้องต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสินโดยจำแนกเป็นเด็กชายและเด็กหญิง พบว่าแต่ละชุดมีคะแนนการตัดสินโดยใช้เกณฑ์การตัดสิน ณ ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 ดังนี้ เด็กชายชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 8 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อของตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 41 จากคะแนนเต็ม 44

คะแนน การรู้จักเสียงของตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 39 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ชุดที่ 5 การประสมเสียง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 8 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน ส่วนเด็กหญิง ชุดที่ 1 การรู้จักตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 8 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ชุดที่ 2 การรู้จักชื่อของตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 41 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน การรู้จักเสียงของตัวอักษร คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 39 จากคะแนนเต็ม 44 คะแนน ชุดที่ 3 การวิเคราะห์เสียง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ชุดที่ 4 การวิเคราะห์เสียงคล้องจอง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 10 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน ชุดที่ 5 การประสมเสียง คะแนนจุดตัดอยู่ที่ 9 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน จากข้อมูลจะเห็นว่าคะแนนของเด็กชายและเด็กหญิงที่เป็นจุดตัดชุดที่ 1 ถึง 4 มีคะแนนที่เป็นจุดตัดเท่ากัน ยกเว้นชุดที่ 5 ที่มีคะแนนจุดตัดต่างกันเพียง 1 คะแนน

ดังนั้นการทดสอบโดยใช้แบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชุดนี้ จึงเป็นการทดสอบทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้าเด็กคนใดที่ขาดทักษะดังกล่าวจะส่งผลให้เด็กมีความยากลำบากในการเรียนรู้โดยเฉพาะความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งแบบคัดแยกที่พัฒนาขึ้นนี้เหมาะสำหรับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในการนำไปใช้เพื่อคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านแล้วนำผลจากการทดสอบไปใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการช่วยเหลือเด็กโดยเร็ว เพื่อป้องกันปัญหาการอ่านที่อาจเกิดขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การนำแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชุดนี้ไปใช้นั้น ผู้ใช้จะต้องศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียด รวมทั้งการจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบการทดสอบ ขั้นตอนการดำเนินการทดสอบ และแบบกรอกคะแนนก่อนที่จะลงมือดำเนินการทดสอบเด็ก การทดสอบจะต้องทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล สถานที่ทดสอบมีความเหมาะสมในการทดสอบ รวมทั้งศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนในการทดสอบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ
2. ควรมีการพัฒนาเกณฑ์การตัดสินของแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่สามารถจะนำไปใช้กับเด็กระดับปฐมวัยในระดับประเทศ

บรรณานุกรม

- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2552). การพัฒนาแบบคัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 มีนาคม 2552.
- ภาควิชาการศึกษาพิเศษ. (2542). *หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.
- _____. (2559). *โครงการคลินิกพัฒนาการเรียนรู้*. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). *แผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2553 – 2567)*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2560, จาก <https://www.swu.ac.th/information/pdf/strategy15.pdf> .
- ราช ศิริวัฒน์. (2560). *การหาความเชื่อมั่น*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2560, จาก <https://doctemple.wordpress.com>.
- วาระทีดีอาร์ไอ. (2559). *ร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย : ก่อนจะสายเกินไป*. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2559, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/588723>.
- ศิริพันธ์ ศิริวันยงค์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 – 3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง*. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2537). *การสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *ภาษาไทย สาระน่ารู้*. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ.
- Bender, W N., & Wall, M. E. (1994). Socialemotional development of students with learning disabilities. *Learning Disability Quarterly*, 17, 323-341.
- ldonline. (2015). *Early Warning Signs of Learning Disabilities*. Retrieved July 23, 2015, From http://www.ldonline.org/ld_indepth/general_info/celd_early_warning.html.
- Lerner, Janet W. ; Lowenthal B. & Egan R.W. (2003). *Preschool children with Special Needs : Children at Risk and Children with Disabilities*. Boston : Arlington
- National Center for Learning Disabilities. (2015). *Learning Disabilities Defined*. Retrieved March 5, 2015, from <http://ldnavigator.nclid.org/#/ld-defined/bridging-the-divide>